

Dosarul nr.2rac-232/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (Jud: N. Lupașcu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

7 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” împotriva Societății Comerciale „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 1 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

constată:

La 22 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 22 octombrie 2014, între Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” și Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată a fost încheiat contractul-comanda de transport nr.149/1480. Potrivit contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” în calitate de transportator s-a obligat să transporte marfa din Republica Moldova în Franța, iar Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată la rândul său, în calitate de client, s-a obligat să achite prețul transportului în termenii stabiliți în contract-comandă.

Reclamantul a menționat că conform contractului-comanda de transport nr. 149/1480 din 22 octombrie 2014, prețul pentru serviciile de transport a fost stabilit în sumă de 2300 euro, iar la rubrica „modul efectuării plății” a fost indicat că,

achitarea pentru serviciile de transport se va efectua de către client în decurs de 10-15 zile din momentul prezentării documentelor în original.

În acest sens, reclamantul a notat că și-a executat obligațiile stabilite conform contractului-comanda de transport și a prestat serviciile de transport, fapt ce se confirmă prin actul de predare-primire a serviciilor prestate din 30 octombrie 2014 și factura fiscală nr. 4517229 din 30 octombrie 2014.

Astfel, reclamantul a accentuat că a expediat în adresa pârâtului actele ce confirmă prestarea serviciilor de transport, iar Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată nu și-a onorat obligațiile contractuale.

Reclamantul a afirmat că în timpul transportării mărfurilor a avut loc un accident rutier, în rezultatul căruia pârâtului i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 338 euro, fapt confirmat prin procesul-verbal din 30 octombrie 2014.

Așadar, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 6 februarie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” a expediat în adresa Societății Comerciale „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată o pretenție, prin care a solicitat excluderea prejudiciului cauzat în sumă de 338 euro și achitarea datoriei în sumă de 1962 euro, însă pârâtul a lăsat pretenția fără examinare.

La fel, reclamantul a precizat că din momentul expedierii pretenției, pârâtul este pus în întârziere, fapt pentru care urmează să achite o dobândă de întârziere în sumă de 1005 euro pentru perioada 6 februarie 2015 - 5 mai 2017.

Reclamantul Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” a solicitat încasarea din contul Societății Comerciale „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul său a datoriei în sumă de 1962 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 1005 euro convertiți în lei moldovenești conform cursului stabilit de Banca Națională la data executării hotărârii și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 1 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul Societății Comerciale „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Adenosar” datoria în sumă de 1912 euro, dobânda de întârziere în sumă de 979,43 euro convertiți în lei moldovenești conform cursului stabilit de Banca Națională la data executării hotărârii, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1850 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă (f.d. 76-82).

Prin încheierea din 2 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, fiind dispusă repunerea în termen a cererii de apel înaintată de Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată (f.d. 71-74).

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată, fiind menținută hotărârea din 1 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 108-113).

Pentru a hotărâri astfel, instanțele de judecată au concluzionat că Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată nu și-a onorat

obligațiile contractuale ce vizează modul de plată pentru serviciile de transport, acumulând o restanță de plată în sumă de 1912 euro.

Totodată, instanțele au concluzionat că Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată a încălcat termenul de achitare a datoriei, fapt pentru care urmează să achite o dobândă de întârziere în sumă de 1005 euro.

Suplimentar instanța de apel a respins argumentul Societății Comerciale „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată precum că nu a fost legal citat la examinarea cauzei în prima instanță, din motivul că Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a expediat citația la sediul persoanei juridice, care a fost indicat și în cererea de apel. Prin urmare instanța de apel a notat că nereclamarea citației de către Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată nu poate fi interpretată drept neînștiințarea acestuia.

La fel instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul apelantului că în cadrul procesului urma să fie atras în proces și „Naturalim France Miel”, deoarece nu este parte a contractului de transport.

La 18 decembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei adoptate (f.d. 114).

La 28 februarie 2019, Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată, a depus recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii ca fiind nefondate.

Recurentul Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Astfel recurentul a menționat că nu a fost legal citat la examinarea cauzei în primă instanță, fapt care a dus la îngrădirea dreptului la apărare. Totodată recurentul a afirmat că în cadrul examinării cauzei în prima instanță nu a fost dispusă atragerea în proces a Întreprinderii „Naturalim France Miel”.

Recurentul a specificat că Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” a omis termenul de prescripție pentru depunerea acțiunii. În acest sens, recurentul a invocat că contractul de transport a fost încheiat la 22 octombrie 2014, pretenția a fost înaintată la 6 februarie 2015, iar acțiunea a fost depusă la 22 mai 2017. Prin urmare recurentul a afirmat că Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” a depășit cu 1 an și 3 luni termenul pentru depunerea acțiunii.

La 3 mai 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Societății cu Răspundere Limitată „Adenosar”, informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 27 mai 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Adenosar” a înaintat referință la cererea de recurs depusă de Societatea Comercială „B.P. Service”

Societate cu Răspundere Limitată, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 14 noiembrie 2018 a fost expediată în adresa părților la 18 decembrie 2018 (f.d. 114) însă la materialele cauzei nu sunt date care ar confirma recepționarea efectivă a deciziei instanței de apel de către recurentul.

Suplimentar, instanța de recurs a stabilit că conform recursului, recurentul a indicat că a recepționat copia deciziei instanței de apel la 3 ianuarie 2019.

Astfel, în atare situație, instanța de judecată a considerat că recursul declarat de Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei

atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*,

ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. a), b), c), d) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acesteia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Deopotrivă cu cele menționate, completul de judecată notează că conform recursului, Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată a pretins că acțiunea urmează a fi respinsă ca fiind depusă în afara termenului. Conform art. 271 Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii) acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului. Așadar, luând în considerare procedura în ansamblu, se constată că aceste critici constituie motive noi, care nu pot fi primite decât dacă ele nu au putut fi invocate pe calea apelului sau în cursul judecării apelului ori, deși au fost invocate în termen, au fost respinse sau instanța a omis să se pronunțe asupra lor. Din această perspectivă, instanța de recurs nu poate verifica legalitatea deciziei contestate prin prisma celor menționate mai sus, deoarece alegațiile acestuia au fost indicate pentru prima dată în procedura de recurs. Prin urmare, noile circumstanțe de fapt, la care face trimitere recurentul, sunt inadmisibile în baza efectelor ce derivă din articolul 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr.

2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea Comercială „B.P. Service” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan